Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XV nr. 43 (931) * miercuri 23 oct. 1963 * 8 pag. 30 bani

Instantanee din Deltă

— Am venit iar, tovarășe președinte.

— Bine flăcăilor, dar lecțiile le-ați învățat?

— Se poate să venim cu lecțiile neînvățate? Doar cum ne-a fost înțelegerea. Intotdeauna venim numai după ce terminăm tot ceea ce avem de învățat pentru a doua zi.

— Ei, am zis și eu așa, nu trebuie să vă supărați. Și acum haideți la treabă.

Insoțiți de tovarășul președinte, pionierii s-au îndreptat spre via gospodăriei. Brigadierul viticol le-a arătat în ce constă operația ce o au de făcut. Unii trebuiau să rupă ciorchinii, alții să așeze strugurii în lădițe.

Pînă la plecare copiii au strîns peste 500 de kg. Andrei Silvia, Gavrilă Gheorghe, Bazarakai Sulfet și toți ceilalți copii au muncit bine.

— La revedere tovarășe președinte, mîine venim din nou.

★

— Incotro Remus?

— La căminul cultural. Tu nu mergi?

— Dar ce a venit vreun film nou?

Nu venise nici un film nou... Și totuși căminul cultural era plin. Pionierii prezentau un nou program artistic: programul cu care urmau să se prezinte peste cîtva timp la concursul cultural-artistic. Deseori duminicile pionierii pot fi văzuți atît la căminul cultural din comuna lor, cît și la căminele din comunele învecinate, prezentînd frumoase programe artistice. Să vedem însă astăzi care va fi cel mai mult aplaudat? Corul, dansurile, sau soliștii de muzică populară?...

★

— Mai întîi vom organiza întrecerile de viteză. Cine vrea să facă începutul?

Din grupul celor 30 de copii au ieșit cinci fete: Sava Maria, Ghemu Florica, Bazarakai Sulfet, Nchita Agafia și Lazăr Clementina. Se aliniază la start, iau poziția de plecare și la fluierul tovarășului profesor zvîcnesc înainte.

Cei 60 de m au trecut. Dar să vedem timpul? 10,8 sec., 11 sec., 11,1 sec. Bravo fetelor! Prima probă a fost trecută. Acum urmează celelalte două probe din cadrul tritlonului: aruncarea greutății și săritura în lungime. Nu-i ușor să arunci greutatea la 5 m. Dar cînd te antrenezi cu asiduitate, acest lucru nu mai devine o problemă. Așa că, înainte. Drumul spre cucerirea „Insignei de polisportiv-copii" abia a început.

★

Aceste instantanee ar putea continua. Ne oprim însă aici spunînd doar că preocupările pionierilor de la Școala de 8 ani din comuna Murighiol, raionul Tulcea, regiunea Dobrogea sînt demne de toată lauda.

RADU BOGDAN

Vizita conducătorilor de partid și de stat la Hidrocentrala „16 Februarie" de pe Argeș

Au trecut aproape trei ani de cînd tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și alți conducători ai partidului și statului nostru au vizitat Valea Argeșului, examinînd amplasamentul și schema de amenajare a hidrocentralei de pe acest rîu. Țara întreagă a aflat atunci că acolo, în inima munților, se va înălța încă una din mărețele construcții ale socialismului. In scurtă vreme, pe locurile sălbatice ale cheilor Argeșului a început să se desfășoare activitatea însuflețită caracteristică marilor șantiere. Tot ceea ce au realizat în acest răstimp miile de constructori le dă temei să spună acum „Cuvîntul partidului devine faptă!". Nu peste mulți ani, hidrocentrala de pe Argeș își va trimite prețioasa energie electrică economiei noastre în plin avînt.

Vineri, 18 octombrie 1963, constructorii au avut din nou, oaspeți dragi. Tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Gh. Gaston Marin au făcut o vizită la șantierul hidrocentralei „16 Februarie" de pe Argeș. Conducătorii de partid și de stat au fost însoțiți de tovarășii Ștefan Matei, prim-secretar al Comitetului regional Argeș al P.M.R., Constantin Sandu, președintele Comitetului Executiv al sfatului popular regional, de activiști de partid și de stat.

La Corbeni, unde se află conducerea grupului de șantiere, oaspeții au fost întîmpinați de ministrul minelor și energiei electrice, Bujor Almășan, Nicolae Gheorghiu, adjunct al ministrului, Adalbert Gilbert, director general al întreprinderii de construcții hidrotehnice, Nicolae Ștefan, șeful grupului de șantiere, Radu Gaube, inginer-șef adjunct, Alexandru Nourescu, inginer-șef al Institutului de studii și proiectări hidroenergetice, Francisc Anton, secretarul Comitetului de partid al șantierelor, de ingineri și specialiști.

La sediul conducerii șantierelor, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej și celorlalți conducători de partid și de stat le-au fost prezentate de către șeful proiectului, ing. Mircea Sipiceanu, soluțiile adoptate pentru construirea acestui important nod hidroenergetic proiectat în întregime în țara noastră, precum și stadiul actual al lucrărilor.

Hidrocentrala de pe rîul Argeș va avea o putere instalată de 220 MW, iar producția ei anuală va fi de 400 milioane kWh. Potențialul hidroenergetic al Argeșului va fi utilizat pe o distanță de 25 km, iar pentru mărirea debitului de apă vor fi captate Topologul, Rîul Doamnei, Vîlsanul și alte rîuri de munte ale căror ape vor fi dirijate spre lacul de acumulare prin albii subterane măsurînd 28 de km. Lacul de acumulare, lung de 14 km, va avea un volum de circa jumătate miliard metri cubi de apă. Specialiștii au relevat și alte avantaje ale construirii acestui nod hidroenergetic. Se creează astfel posibilitatea irigării în viitor a peste 100 000 de hectare în bazinul Argeșului, vor fi ferite de inundații importante suprafețe de teren agricol, se va asigura mărirea debitului de apă pentru alimentarea Capitalei.

Au fost vizitate apoi principalele obiective ale acestui șantier, care se întinde pe o lungime de 25 de km. După vizitarea fabricii de betoane oaspeții coboară în vatra baraju-

(Continuare în pag. 4-a)

O PLOAIE DE CARE NU FUGE NIMENI

Deși sînt încă zile frumoase de toamnă, cu soare, barometrul clasei a VI-a D, de la Școala medie nr. 3 din Bacău arată ploaie, o ploaie îndelungată. Dar nu, nu vă speriați. Nu e vorba de o ploaie de care trebuie să te ferești cu umbrelă sau manta. Pionierii din această clasă sînt chiar foarte bucuroși de ea. Vă mirați? Ei bine, aflați că nu e vorba de o ploaie rece și nesuferită, ci de o ploaie cu... note de 9 și 10. Copiii sînt bucuroși. Ciudat însă este un lucru: ei nu „așteaptă" această ploaie. O provoacă!

Invață sîrguincios, își pregătesc acasă cu atenție temele, sînt atenți la ore, își iau notițe clare. Și să știți că fiecare notă obținută aduce bucuria întregului colectiv. Prima serie a „ploii" acesteia, care a început în clasa a VI-a D, a fost un 9 la istorie. L-a primit pionierul Claudiu Mihai, un coleg nou venit de la o școală de prin părțile Adjudului. În recreație toți s-au strîns în jurul lui Claudiu și l-au felicitat. După aceea în catalog și-au luat locul nenumărate alte note de 9 și 10.

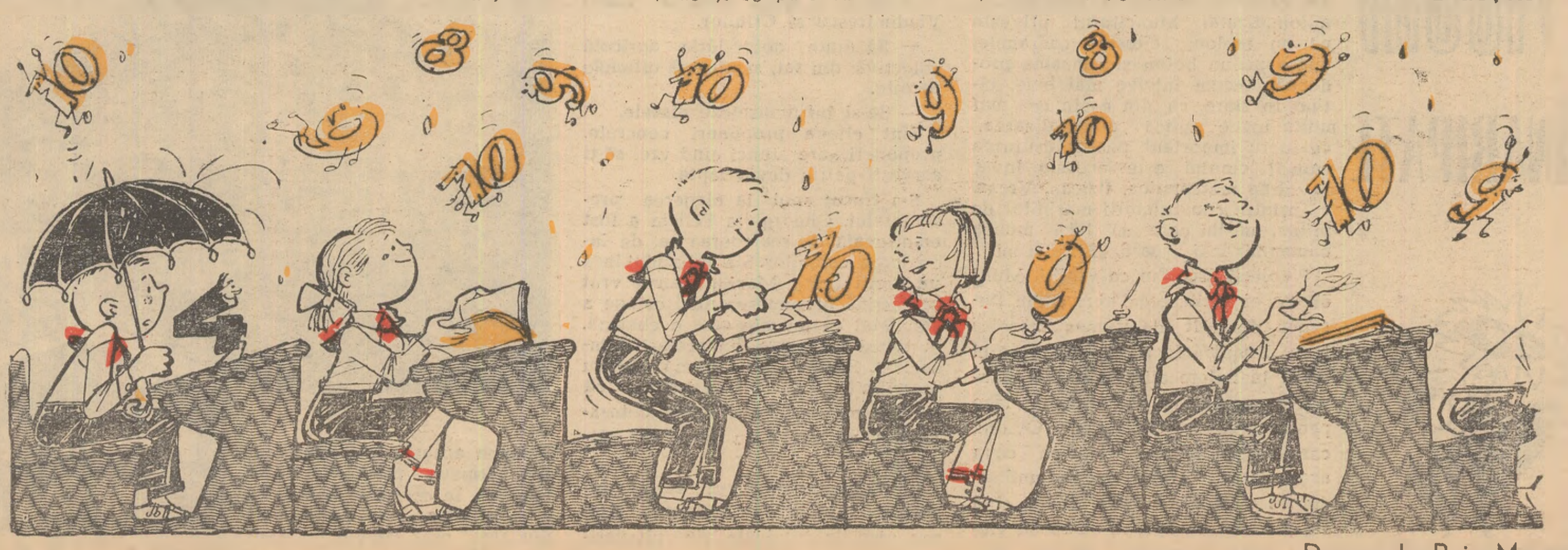
Și trebuie să mai aflați că pionierii au știut cum să lege prietenii trainice cu niște cunoștințe mai vechi. E vorba de limba romînă, matematică, istorie, geografie, științele naturale, personaje cu care se leagă prietenii nu cît ai bate din palme, ci căutînd să le cunoști cît mai bine. Cu fizica au făcut cunoștință abia în anul acesta, dar prietenia s-a legat repede și se pare că va fi trainică. Cum? Foarte bine. E o materie nouă, care încă de la început i-a atras.

Roadele acestor prietenii se arată bogate. La fizică au primit 9 — Bighină Radu, Grădinaru Aglaia, Cămănoiu Rodica, iar 10 Silvestru Gabriela, Părălescu Petronela, Dospinescu Ioan și alții.

Note foarte bune la alte obiecte au mai primit mulți alți pionieri. Iată doar cîțiva dintre ei: Ciubotaru Florentina — 9 la istorie, Grădinaru Aglaia — 9 la geografie, Părălescu Petronela — 10 la istorie, Bortă Ionel — 10 la istorie.

După cum se pare „ploaia" asta pe care au provocat-o pionierii clasei a VI-a D, de la Școala medie nr. 3 din Bacău va dura multă vreme. Și noi nu putem decît să ne bucurăm și să-i felicităm pentru tot ce au făcut pînă acum. Și încă ceva. Pentru ca ploaia să dureze, într-adevăr cît mai mult timp, pionierii trebuie să lege prietenie mai strînsă cu încă un personaj, e vorba de... disciplină.

E. ROȘCA

Desen de Puiu Manu

DIN VIAȚA PIONIEREASCĂ

Angajamentul

Angajamentul tău de pionier
E minunat, prietene, ca zborul
Lăstunilor strălucitori sub cer;
Bogat și roditor e, ca ogorul.

E primul legămînt pe care-l spui
Sub roșul steag al clasei muncitoare
Și te ascultă Valea Jiului,
Și cîmpurile pline de tractoare;

Te-ascultă petroliștii din Ploiești,
Siderurgiștii de la Hunedoara
Și filatorii de la Săvinești —
Cu dragoste te-ascultă toată țara.

Că-n fața țării-ntregi te angajezi,
Cu inima fierbinte-nfiorată,
Aceste bucurii să le păstrezi,
Să fii cinstit, și curajos, și drept,

Și-nflăcărat ca roșia cravată
Ce-ți flutură, cu soarele, pe piept.

ANISIA BALADA

Însemnări pe marginea unei adunări de alegere a președintelui de detașament.

VISURI ÎNARIPATE

I-am cunoscut într-o zi mohorîtă de toamnă. Bucuria lor, entuziasmul și voia bună au făcut însă să „răsară" soarele. Soarele, care i-a însoțit în atîtea excursii și drumeții, în vizitele din fabrici și uzine, luminînd minunatele locuri din patria noastră socialistă. Copiii povesteau despre cele văzute, despre visurile lor, povesteau despre oamenii pe care i-au cunoscut. Oameni adevărați, cu care fiecare din ei ar vrea să semene.

Era adunarea de alegere a președintelui de detașament. Se discuta, se făceau propuneri. Parcă îl văd și acum pe pionierul acela subțirel și oacheș.

— La Fabrica de zahăr „Bucecea" am văzut că munca e mecanizată, automatizată. Muncitorul privește pe un tablou, „citește" cadranele, apasă pe un buton și... mașina produce! Acum înțeleg mai bine, citind în ziare, că din ce în ce mai multe uzine aplică automatizarea, ce lucru important pentru ușurarea muncii omului este aceasta. Învăț cu drag matematica, fizica... Vreau ca printre constructorii mașinilor de mîine, mașini care să facă munca oamenilor mai ușoară, să fiu și eu.

Pionierii ascultau ca vrăjiți. Mulți dintre ei vizitaseră Fabrica din Bucecea, dar atît de frumos vorbise Ignat Dumitru încît se vedeau pe ei înșiși în halate albe, mînuind aparatele complicate. Ce putem face pentru aceasta? Chiar Dale Ovidiu, care vorbea tocmai propunea ceva asemănător. Ovidiu citise undeva despre un marinar care, atunci cînd s-a defectat un aparat, cu riscul vieții a intrat în cazanul din sala mașinilor și l-a reparat. Oare ei pot face asemenea fapte? Cum să se pregătească pentru asta? Și tot Ovidiu vorbește despre organizarea unei adunări „Sînt gata întotdeauna" la care să invite un activist de partid, un muncitor fruntaș, un colectivist. În fiecare muncă îți poți dovedi vrednicia.

Adunarea detașamentului a fost o adunare interesantă. Ca oriunde pionierii claselor a VII-a, de la Școala de 8 ani nr. 3 din Botoșani au dat dovadă de grijă și atenție pentru pregătirea lor viitoare. Acum transcriu cîteva din propunerile făcute de pionieri:

— Să strîngă 3 000 de kg fier vechi.

— Să ia în grijă străzile Tudor Vladimirescu și Crinilor.

— Să ajute gospodăria agricolă colectivă din sat, să strîngă ultimele recolte.

— Să-și înfrumusețeze clasele.

Sînt cîteva propuneri concrete, propuneri care atunci cînd vrei să-ți servești patria devin fapte.

S-a trecut apoi la alegerea președintelui. Gheorghiță Felicia a fost emoționată de realegerea sa, de încrederea colegilor. S-a întîmplat însă un lucru: cînd Maxim Ioan a vrut să susțină propunerea unei colege a constatat că nu știe cum o cheamă. Și totuși fac parte din același detașament. Semnal de alarmă pentru președintă! Anul acesta trebuie să lucreze mai mult cu întreg detașamentul, nu numai cu grupa din clasa sa.

In carnet mi-am făcut aceste însemnări. Rînduri emoționante despre visurile înaripate ale pionierilor.

GETA COSTIN

Cu ce să începeți?

Noii președinți ne scriu — redacția răspunde

„Detașamentul m-a ales președinte. Aș vrea să merit încrederea tovarășilor mei. Vă rog, sfătuiți-mă cum să-mi încep activitatea"

Așa citim în multe din scrisorile care sosesc zilele acestea în redacție. Prin cele de mai jos, socotim că, în bună măsură, le răspundem tuturor.

★

Pionierii te-au ales, ei au văzut în tine pe cel mai bun tovarăș al lor. Sînt sigur că ești prietenul nedespărțit al notelor mari — 9 și 10, îți place să citești mult, ești un bun sportiv, iar la ultimul concurs „Drumeții veseli" ai obținut o mulțime de puncte. Și mai sînt sigur că nu obișnuiești să te lauzi cu toate acestea... Dacă așa stau lucrurile, pionierii au știut, într-adevăr, pe cine aleg.

Ia să vedem cu ce trebuie să începi.

După cîte am înțeles, din scrisoare, detașamentul tău este format din pionierii a trei clase paralele, A, B, C, deci ai trei grupe. Asta înseamnă dintr-o dată și trei „colaboratori" de nădejde — președinții de grupă — fără să mai vorbim de sprijinul pe care-l capeți din partea tovarășului instructor, a tovarășului diriginte și a colectivului de conducere al unității.

Cred că trebuie să începi prin a-i cunoaște bine pe președinții grupelor și pe locțiitorii acestora. Dar pentru aceasta trebuie să munciți împreună. Pentru început, trebuie să organizați neîntîrziat o adunare a colectivului de conducere al detașamentului. Aici veți cerceta încă o dată amănunțit programul de activități alcătuit, după cum e și firesc, pe baza propunerilor făcute de pionierii detașamentului. Tot aici veți împărți și sarcinile ce revin fiecărei grupe. La urmă, stabiliți cine va fi stegarul, gornistul și toboșarul detașamentului.

Aveți mare grijă cînd fixați data ținerii adunărilor de detașament — care se desfășoară o dată pe lună — și a celorlalte activități la care participă întregul detașament. Se știe că nu oricînd se pot aduna toți pionierii detașamentului. Sînt zile cînd nu terminați cursurile la aceeași oră. Altă dată, una din clase are program de atelier sau alta are o oră în plus ziua următoare. Deci, pentru adunarea de detașament trebuie să găsiți o zi potrivită pentru toți pionierii din clasele care alcătuiesc detașamentul.

Ce veți discuta la adunări? Iată o problemă importantă. Aici trebuie să vă gîndiți la viața detașamentului vostru, să discutați despre îndatoririle pionierești și felul cum le respectă pionierii, despre modul cum să ajutați mai bine școala, gospodăria colectivă, cum să asigurați o particică din hrana furnalelor noastre — fierul vechi — ce întreprinderi să mai vizitați, cum să folosiți mai bine timpul liber.

Un bun președinte de detașament ține în permanență legătura cu președinții de grupă, merge zilnic în cîte o grupă — pentru asta folosește o recreație sau cele cîteva minute în care mai rămîn pionierii în clasă după terminarea orelor. Se interesează cum învață pionierii, cum se pregătește fiecare grupă pentru viitoarea adunare, vede cum îndeplinesc pionierii sarcinile, participă la adunările de grupă.

Pentru orice președinte este o mîndrie cînd detașamentul lui este primul la sport, la activitatea culturală, cînd steluțele roșii strălucesc pe pieptul cît mai multor pionieri, sau cînd detașamentul se aliniază cît mai repede și mai frumos în careu. Dar toate acestea se pot obține numai prin munca perseverentă, prin folosirea ajutorului și propunerilor întregului detașament. Tu trebuie să-ți însușești și să aplici în practică următorul lucru: că la îndeplinirea sarcinilor detașamentului trebuie să participe toți pionierii. Iar cel mai bun exemplu de spirit de inițiativă și de hărnicie trebuie să-l dați voi, cei din colectivul de conducere al detașamentului.

Noi ți-am arătat aici numai cîte ceva din ceea ce trebuie să faci îndată după ce ai fost ales. În numerele următoare, membrii activelor pionierești vor găsi în această pagină și alte îndrumări practice.

I. COVACI

Toamna aceasta le-a adus un dar frumos pionierilor din Giurgiu. În cercurile noii Case a pionierilor sute de pionieri din acest oraș își vor desfășura activitățile, se vor pregăti pentru viață.

PENTRU VOI, COPII!

Scînteia pionierului

despre gazetele voastre de perete

Pionierii clasei a IV-a C de la Şcoala medie nr. 33 din Capitală pregătesc noul număr al gazetei de perete.

CE MI-A POVESTIT O GAZETĂ DE PERETE

Am ajuns la Şcoala de 8 ani nr. 5 din Constanţa la o oră cam tîrzie.

Pe holul mare — semiîntuneric. Copiii plecaseră de mult. Mă îndreptam spre ieşire cam necăjit că nu puteam scrie nimic despre copiii acestei şcoli cînd, deodată, o luminiţă tot mai insistentă mă fixă atrăgîndu-mi atenţia. Mă întorc şi mă las condus de raza luminoasă spre colţul de unde mă privea curioasă o gazetă de perete

— Daţi-mi voie să mă prezint: mă numesc „Flacăra", gazeta de perete a unităţii de pionieri.

— Mă bucur. Sînt reporterul „Scînteii pionierului"...

— Bucuroasă sînt eu. Pentru că nu ai să pleci fără a cunoaşte cîte ceva din activitatea pionierilor noştri.

— Nu prea înţeleg cine mi-ar putea vorbi la această oră despre pionierii din şcoala voastră.

— Mă rog, dacă eu nu însemn nimic atunci...

— Cum, tu cunoşti, într-adevăr, activitatea pionierilor? Şi vrei să-mi povesteşti şi mie? Bine, dar sînt încîntat, dragă gazetă, dragă colegă...

— Iţi povestesc tot ce vrei. Şi glasul acestei ciudate gazete mă anunţă că e gata să-mi acorde un adevărat interviu.

— Care este evenimentul cel mai important în momentul de faţă pentru pionierii unităţii voastre?

— Bineînţeles, alegerile pionereşti pe care copiii le pregătesc intens. In acest timp luminiţa buclucaşă îmi indică două articole despre alegerile pionereşti. Citesc unul din titluri: „In preajma alegerilor" semnat de Creţu Doina din clasa a VII-a C.

— Ei da! S-ar putea spune că sînteţi în actualitate. Dar mai există o problemă care în şcoală e actuală tot timpul anului...

— Te referi la învăţătură? Bineînţeles, ea este în centrul atenţiei pionierilor noştri care sînt hotărîţi să înveţe cu toţii bine şi să izgonească de pe meleagurile şcolii noastre pentru totdeauna lenea, indisciplina şi fratele lor bun, chiulul. Articolul „Primele note în clasa noastră" semnat de Patrichi Mircea a fost citit cu multă atenţie de foarte mulţi pionieri şi şcolari din clasa a VII-a B.

— Într-adevăr, au motive de îngrijorare cînd printre ei mai sînt elevi ca Leu Dumitru, Leu Ioana, Dinu Mariana, care după notele luate se vede că nu prea s-au întrecut cu hărnicia.

— Să nu crezi că avem numai codaşi, intervine îngrijorată gazeta de perete. Ei sînt cîţiva, dar fruntaşii mult mai mulţi. Nu-ţi ajunge tot carnetul să-i notezi.

— Bine, dar pe cîţiva, totuşi îi notez: Mereuţă Smaranda, Persoi Radu, Deliorga.

— Că eşti o gazetă combativă m-am convins. Dar mînă în mînă cu critica trebuie să meargă ajutorul...

— Am şi început să întreprindem cîte ceva. Dacă veneai puţin mai devreme în jurul acestui articol — „Cum mă pregătesc la matematică" — ai fi întîlnit mulţi copii din clasa a V-a *A*. Moldoveanu Adriana, elevă fruntaşă, le povesteşte colegilor cum învaţă, cum obţine rezultate bune. Răspîndirea experienţei fruntaşilor socotesc că este şi ea o sarcină a mea, a gazetei de perete.

— Bineînţeles. Şi acum să-ţi spun părerea despre articole, da?

— Da, dar nu înainte de a privi şi aceste caricaturi. Prezenţa lor înviorează gazeta şi nu s-ar putea spune că sînt mai puţin eficiente decît articolele.

Privesc primul desen: o cretă zboară cu viteză de la o bancă la alta în hărmălaia de nedescris a „jucătorilor": Anghel Florin, Cîrmu Traian şi Stoian Marcel. In alt desen o fetiţă... S-ar putea, într-adevăr, ca Vasilescu Doina din clasa a VI-a C să-şi modifice notele din carnet? Nu-mi vine să cred, dar gazeta de perete, neinduplecată, mă convinge:

— Aşa e. Dar critica îşi va arăta roadele. Şi acum părerea ta, dragă reportere?

— Părerea mea este că articolele tale sînt interesante, actuale, concrete, că ai sesizat ce e bun, dar şi ceea ce trebuie criticat, că eşti mereu trează, ca o adevărată „Flacără".

C. NICULESCU

Cum trebuie să fie o gazetă de perete bună?

Cînd apare un nou număr al gazetei de perete a unităţii de pionieri de la Şcoala de 8 ani nr. 5 din Galaţi, poţi fi sigur că nu paţini aleargă de îndată s-o citească. De ce?

În primul rînd, este o gazetă **operativă**, adică în orice moment oglindeşte în articolele şi rubricile ei faptele cele mai noi şi mai semnificative din unitate. Iată, de exemplu, detaşamentul II a organizat o adunare cu tema „Cîntaţi cu noi" la care a invitat şi un solist al Teatrului Muzical. Dar gazeta apăruse. Colectivul de redacţie trebuia să aştepte pînă la viitoarea ediţie? Nu. Rubrica „Noutăţile zilei" este destinată tocmai unor asemenea evenimente. Aşa că imediat un pionier a scris la această rubrică un articol despre iniţiativa detaşamentului II. Sau un alt exemplu. Talapan Suzana din clasa a V-a a venit într-o zi la şcoală fără cravată. Chiar în după-amiaza aceleiaşi zile a apărut la rubrica destinată noutăţilor zilei o caricatură.

Dar gazeta acestei unităţi nu este numai operativă ci şi **eficientă**. Ce înseamnă aceasta? Înseamnă că articolele apărute în gazetă folosesc practic activităţii pionereşti din şcoală, ajută la îndreptarea unor lipsuri. Mulţi pionieri din unitate vă pot spune cît de mult le-au folosit articolele apărute la rubrica „Din experienţa fruntaşilor la învăţătură", în care s-a vorbit despre metode bune de studiu individual, despre folosirea timpului liber. Ionescu Gheorghe şi Macaris Vanghele erau în situaţia de corigenţi la două şi trei obiecte. Critica la gazeta de perete i-a ajutat foarte mult. La sfîrşitul anului ei au promovat.

A fost o vreme cînd în detaşamentul I activitatea pionierească lîncezea. În detaşament erau mulţi sportivi pasionaţi, dar niciodată nu se organizau întreceri. La gazeta de perete a apărut atunci articolul „Cînd lipseşte iniţiativa". De atunci a trecut mai mult timp. Activitatea în detaşamentul I a devenit mai interesantă.

Cui se datoresc aceste două calităţi importante ale gazetei de perete: operativitatea şi eficacitatea? În primul rînd, colectivului de redacţie al gazetei de perete, muncii acestuia. Din colectivul gazetei de perete fac parte cei mai buni pionieri din unitate: Gheorghe Aspasia, Iamandi Petru, Bejan Rozalia şi alţii. Împreună cu colectivul de conducere al unităţii, ei alcătuiesc fiecare număr în aşa fel încît acesta să oglindească tot ceea ce e mai actual în unitatea lor. Dar articolele cine le scrie? Ar fi greu să vă dăm toate numele autorilor, deoarece sînt foarte mulţi la număr. La buna ei apariţie, contribuie aproape toţi pionierii.

TEODOR CRISTIAN

S-au născut în acelaşi timp: una la Şcoala medie nr. 1 — Turnu Severin, cealaltă la Şcoala de 8 ani nr. 4 — Tg. Jiu. Cum s-ar spune, sînt un fel de gemene, dar născute în locuri diferite!

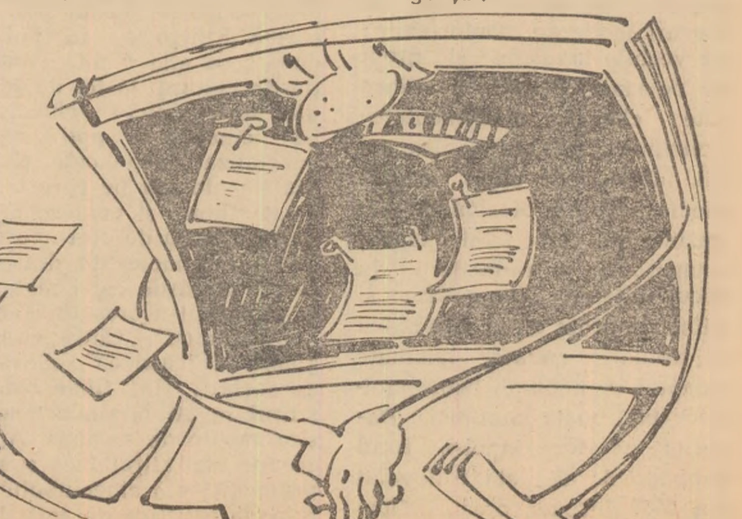
Fără să ştie una de existenţa celeilalte, au primit acelaşi nume: „Pionierul".

Priviţi-le!, cu rame mari, roşii, cu desene din viaţa pionierilor, cu articole. Articolele sînt scrise corect, cu toate semnele de punctuaţie, cu iscăliturile citeţe ale fiecărui autor. Mai mult, şi titlurile articolelor sînt aceleaşi: „Inceput de an şcolar", „Să ne pregătim pentru alegerile pionereşti"...

Cîtă asemănare veţi spune! Gazetele au apărut în acelaşi timp, au nume identice, articolele sînt la fel intitulate! Ei, dar nu e asemănarea cît deosebirea! Sînt exact ca două gemene din aceeaşi clasă dintre care, una a promovat cu menţiune la sfîrşitul anului, iar cealaltă a rămas corigentă.

Să vă explic: cititorii primei gazete se entuziasmează pentru fiecare rînd apărut. Exemplul celor mai buni pionieri la învăţătură ca Modîlcă Mariana, Cristescu Sorin, Mitrofan Emi, se vrea urmat de fiecare şcolar în parte. Caricaturile care îi ridiculizează pe cei ce-şi uită cravata acasă sau întîrzie de la şcoală, le dă de gîndit celor criticaţi. Intr-un cuvînt, gazeta de perete e ochiul cel mai bun al unităţii de pionieri. Ea vede totul, apreciază pe cei merituoşi, sesizează lipsurile, le critică, luptă pentru îndreptarea lor. În urma fiecărui articol apărut vezi că o clasă merge mai bine la în- ţătură, că o atitudine de nepăsare e înlocuită cu o atitudine activă, pionierească. Nu acelaşi lucru se întîmplă cu cititorii celei de a doua gazete. Plină de generalităţi, gazeta stă zile în şir în colţul ei, fără să-i dea cineva vreo importanţă. Nu interesează pe nimeni cuprinsul pentru că toţi îl ştiu dinainte. Nimic concret din viaţa lor, a pionierilor, nici un cuvînt despre realizările unităţii lor. Articolele ei sînt scrise pe vreo margine de bancă sau cine ştie în care recreaţie şi afişate tot atît de repede: să fie articole la zi, aşa, ca să fie!

Cînd oare, gazeta unităţii de la Şcoala de 8 ani nr. 4 Tg. Jiu îşi va trece... examenul de corigenţă?

OȚELUL ROȘU

Moment solemn: Se elaborează o nouă șarjă de oțel. Șeful de echipă Ion Izvernaru dă semnalul. Începe turnarea.

Așa se cheamă orașul în care vom poposi astăzi. Este așezat între Hațeg și Caransebeș, la poalele munților Poiana Ruscă, în valea Bistrei, pe malul apei cu același nume. Nu încercați să căutați acest oraș pe hărțile sau în cărțile tipărite înainte de eliberarea țării, fiindcă nu-l veți găsi. Și asta pentru simplul motiv fiindcă atunci nu exista.

Scurtă istorie

Pe vremea burgheziei aici era un sat prăpădit ca atîtea altele în cuprinsul țării, care se numea Ferdinand. De unde acest nume? Pentru că Ferdinand era și numele unui industriaș ce avea aici o întreprindere metalurgică, și pentru că tot el era mai mare peste sat și peste locuitorii lui. E drept că, după un timp, încolțit de alți capitaliști mai hrăpăreți, domnul Ferdinand a trebuit să-și ia tălpășița, întreprinderea și muncitorii ei trecînd în stăpînirea altor patroni. Satul însă, a rămas cu aceeași denumire veche, dar și cu aceeași soartă mizeră, cu oameni ce trudeau ca robii și trăiau ca animalele. În anii puterii populare satul și uzina devenite împreună „Oțelul Roșu", au intrat pe făgașul transformărilor revoluționare, socialiste.

Satul a devenit oraș

Pe drept cuvînt, călătorul care n-a mai fost în ultimii 8—10 ani pe aceste meleaguri, dacă n-ar avea la îndemînă coordonatele geografice ale orașului, după înfățișarea sa de acum nu l-ar mai putea recunoaște. În locul cocioabelor de altădată au apărut zeci de blocuri moderne, confortabile; pe vechile maidane și gropi de pe malul Bistrei se ridică alte clădiri monumentale: policlinica, spitalul pentru copii, fabrica de pîine, școala medie, școala profesională, magazine de tot felul, clubul muncitoresc ultra-modern. În locul ulițelor întunecoase și pline de gropi au apărut străzi și trotuare pavate, luminate noaptea cu neon. Și lista înnoirilor mai poate continua. Datorită acestor înnoiri, satul prăpădit de altădată a devenit din 1960 încoace orașul „Oțelul Roșu".

La oțelărie răsare soarele...

În munca unui om sînt multe momente importante. Dar pentru un oțelar, momentul elaborării unei noi șarje, este cel mai de seamă. Am surprins un asemenea moment la oțelăria uzinei... De jur-împrejur — oțelarii, dogoarea flăcărilor, felurite utilaje și mecanisme, jerbe de scîntei multicolore. Echipa de la cuptorul unu se pregătește de turnare. Prim-topitorul repartizează oameni la posturi. Încordarea crește. Și iată, orificiul de turnare este destupat, iar șuvoiul de oțel incandescent se revarsă în oală. Moment solemn, deosebit de impresionant și de o rară frumusețe. Cînd se elaborează șarja, și pereții halei, și chipurile oamenilor joacă în lumini. La oțelărie răsare soarele! Am întîlnit aici un om, un oțelar cu o biografie care se contopește în bună parte cu istoria și viața oțelăriei. Îl cheamă Ion Gașpar. De 35 de ani plămădește oțel! Gîndiți-vă: de 35 de ani el participă la acest răsărit de soare: elaborarea șarjei!

Ce n-aș da să fiu asemenea lui!

În timpul liber

Cînd înserarea prinde să se lase peste oraș, oțelarii, turnătorii, laminatorii se îndreaptă spre clubul lor. În hol se resfiră în grupuri. Unii urcă la încăperile de la etaj să aleagă din miile de volume cartea preferată, alții se opresc în sala de șah, ori merg mai departe spre sălile unde fac repetiții brigada artistică de agitație, corul, orchestra, spre camerele unde activează cercurile de artă plastică, de artă dramatică. Fiindcă aici, la club, fiecare locuitor al orașului își poate găsi în timpul liber o preocupare pe gustul său. Pe strada principală, în rînd cu clubul, se află o altă instituție de cultură, la fel de îndrăgită de localnici: cineclubul. La cineclub poți vedea imortalizat pe peliculă, și cum arăta maidanul pe care s-a ridicat clubul, și cum se elaborează o șarjă de oțel „pe viu", și felurite momente din viața și preocupările celei mai tinere generații a orașului: copiii. „Tăticul meu", „Cutia cu bomboane", „Cicatricea", „Sfîrșit de an școlar", sînt filme care au stîrnit în atîtea rînduri nesfîrșite ropote de aplauze. Aplauze vor mai stîrni încă și noile producții ale cineclubului, și brigada artistică de agitație, și corul, și lucrările artiștilor plastici. Pentru că, așa cum spunea un bătrîn oțelar de aici, oamenii călăuziți de partid se pricep să-și făurească viața nouă, socialistă, să-și însușească comorile științei și culturii la fel de bine cum se pricep să plămădească oțelul cel mai fin.

I. ANDREI

Surorile Mirela și Valentina Bărjum, în vîrstă de cinci și respectiv șase ani, protagonistele filmului „Cutia cu bomboane", realizat de cineaștii amatori din oraș.

Pregătiri pentru spectacol

Vizita conducătorilor de partid și de stat la Hidrocentrala „16 Februarie" de pe Argeș

(Urmare din pag. I-a)

lui pentru a asista la un eveniment important în istoria șantierului: începerea turnării betonului la baraj. Ing. Gh. Sălăjan, șeful acestui șantier, prezintă organizarea lucrărilor; în jur, sute de constructori așteaptă cu nerăbdare. Din înălțimi, pe cablurile macaralei este coborîtă prima benă. Cu ea coboară muncitorul benist Alexandru Ojog, un veteran al marilor șantiere ale socialismului, și inginerul Ladislau Rakoși, unul din îndrăzneții constructori care au adus o contribuție de seamă la pregătirea mijloacelor mecanizate pentru atacarea acestei importante lucrări.

In aplauzele întregii asistențe „șarja" este descărcată în corpul barajului.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej felicită pe constructorii șantierului baraj, le urează succes în muncă și îi asigură că partidul și guvernul îi vor sprijini și pe mai departe pentru a realiza în cele mai bune condiții această lucrare de mare proporție. Este vizitat apoi șantierul uzinei propriu-zise. Coliviile poartă pe oaspeți în adîncuri, la peste 100 de m sub albia actuală a Argeșului.

Dînd o înaltă apreciere muncii și realizărilor constructorilor, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat importanța și frumusețea acestei munci, arătînd că pentru proiectanții și constructorii hidrocentralei, acest șantier este un prilej de valorificare a priceperii și capacității lor creatoare, de dobîndire a unor mari satisfacții.

La ieșirea din subteran, ca și pretutindeni în locurile vizitate, miile de constructori au făcut oaspeților o caldă manifestație de dragoste și atașament, ovaționînd îndelung pentru partid și guvern. Vizita conducătorilor de partid și de stat a constituit pentru constructorii hidrocentralei un puternic imbold de a munci cu forțe sporite pentru ridicarea în cele mai bune condiții a acestei mărețe construcții a socialismului.

După aceea, oaspeții au vizitat Stațiunea agricolă experimentală Ștefănești, unde s-au efectuat importante lucrări de punere în valoare, prin terasări și plantări cu viță de vie, a unor terenuri slab productive.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat însemnătatea muncii depuse în stațiune pentru valorificarea superioară a acestor terenuri și a arătat că ea trebuie continuată și dezvoltată. Pretutindeni, pe drumul străbătut în regiunea Argeș — la Pitești, Curtea de Argeș și în numeroase alte localități — populația, aflînd despre vizita conducătorilor de partid și de stat, i-a întîmpinat cu deosebită căldură, salutîndu-i cu puternice urale și oferindu-le flori.

Din FIER VECHI OȚEL NOU

Fără îndoială că mulți dintre voi v-ați pus, nu o ată, întrebarea: ce importanță are pentru industria oastră socialistă fierul vechi pe care-l colectați? entru a vă răspunde, am făcut o vizită la Combinatul derurgic Reșița. Acolo am stat de vorbă cu tovarăl inginer Gheorghe Chițu.

— Încă de la început aș vrea să vă rog să transmiți cititorilor gazetei, ne-a spus inginerul, că le mulumim pentru ajutorul pe care ni-l dau la elaborarea elului.

...Am văzut oțelul la el „acasă". Clocotea în cuptoa-: o masă fluidă. Apoi niște „cupe" uriașe e 100-160 de tone îl transportau pe cablurile macalelor pînă în dreptul lingourilor, unde, supus, se ansforma în coloși de oțel.

Mă întrebam, ca și voi: care este rolul, care este nportanța fierului vechi în acest amestec, în acest

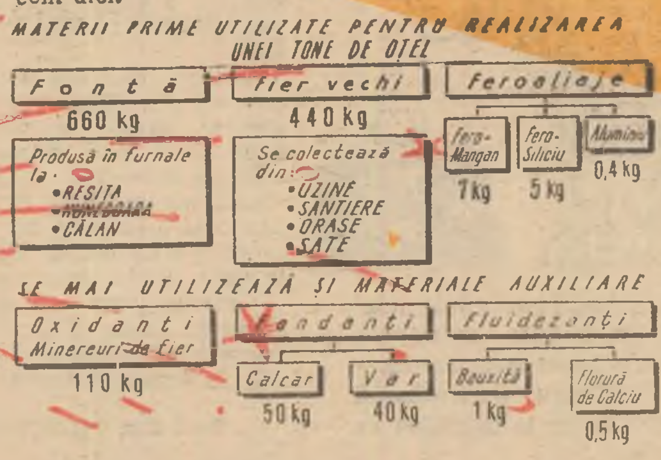

rum lung pe care-l face oțelul pînă ajunge la noi ub formă de motociclete, aragaze, tractoare?

Și, ca și cînd mi-ar fi ghicit gîndurile, tovarășul iniiner scoase un creion, o bucată de hîrtie și începu ă deseneze ceva. Cînd a terminat, mi-a spus:

— Aici sînt însemnate materiile prime pe care le ıtilizăm pentru realizarea unei tone de oțel.

— Și-mi arăta schema aceasta pe care v-o reproducem aici.

Apoi, pe o altă hîrtie, tovarășul Chițu trecuse numărul școlilor din Reșița și o cifră: 57 910 kg. Am privit nedumerită cifra.

— Aceasta este cantitatea de fier vechi pe care pionierii din Reșița ni l-au predat numai în perioada vacanței de vară.

Priveam cifra și mă gîndeam. La Reșița aflasem că dintr-o tonă de fier vechi se pot obține, prin alte proporții de încărcătură, două tone de oțel.

Cantitatea de fier vechi colectat de pionierii reșițeni numai în perioada vacanței de vară era de aproape 58 de tone. Deci, ei ajutaseră la realizarea a 116 tone de oțel.

Iată copii, că strîngînd fier vechi, vă înfrățiți, prin participarea voastră modestă, în munca uriașă a muncitorilor de la Reșița, Hunedoara, Călan, cu minerii, cu furnaliștii, cu muncitorii de la carierele de calcar și var, cu minerii de la minele de bauxită! Și alături de cei care muncesc permanent, neobosit la obținerea fiecărei tone de oțel sînteți și voi!

Și fiecare tonă de oțel în plus înseamnă mai multe mașini-unelte, mai multe mașini agricole, mai multe obiecte de larg consum!

ELENA SKIBINSKI

6 200 kg de fier vechi! — cantitate realizată într-o singură zi de pionierii Școlii de 8 ani nr. 4 din Oradea.

Nici pionierii Școlii de 8 ani nr. 2 din comuna Pielea, raionul Alexandria nu s-au lăsat mai prejos! Au colectat 4 000 kg de fier vechi.

„Cine se-ntrece cu noi?". Într-o singură zi, pionierii Școlii de 8 ani nr. 1 din Baia Mare au strîns 1 500 kg de fier vechi și 2 500 kg de tablă.

O realizare îmbucurătoare: pionierii Școlii de 8 ani nr. 2 din Bistrița, regiunea Cluj au adunat 1 600 kg de fier vechi.

Pe cîteva cartoane așezate pe pereții holului de la intrarea Școlii de 8 ani nr. 15 din Galați te întîmpină un tren! Un tren ce urmează a fi încărcat cu 2 500 kg de fier vechi. O încărcătură destinată ca atîtea altele, oțelăriilor patriei.

Dar să vedem despre ce este vorba. Cu cîteva zile în urmă, pionierii acestei școli au hotărît să înceapă acțiunea de colectare a fierului vechi. S-au gîndit ca pînă la 20 noiembrie, anul acesta, să strîngă 250 de kg. Imediat după adunare s-au stabilit planurile de „bătaie". Se aștepta doar timpul favorabil. Trenul acesta, deși convențional, are cinci „vagoane." Fiecare vagon suportă o încărcătură de 500 de kg. Cînd pionierii vor strînge cantitatea ce va fi încredințată unui vagon, pînă la umplere, acel vagon va fi hașurat, semn că aici pionierii s-au achitat de sarcină. La sfîrșitul fiecărei săptămîni, pe stegulețul de deasupra locomotivei trebuie să apară o notiță cu detașamentul și pionierii care au strîns cantitatea cea mai mare de fier vechi. Ideea activului pionieresc a plăcut mult pionierilor.

Și bineînțeles, imediat au și pornit la lucru.

— Știți ce, băieți? — propuse Enache Ion. Să mergem întîi pe la fiecare din noi pe acasă, apoi pornim din casă în casă. Dacă facem trei transporturi, ducem aproape 200 de kg.

Cum însă socoteala nu se potrivește cu cea din tîrg... în cele trei transporturi ei au dus aproape... 300 de kg.

Nici pionierii din detașamentul 1 nu s-au lăsat mai prejos. Brătescu Ion era întotdeauna pionierul „bolnav" cînd detașamentul organiza acțiuni. Și cine credeți că era în fruntea lor acum? El, Brătescu Ion.

Iată că prima săptămînă a trecut. Primele două vagoane au și fost „încărcate". Iar pe steguleț au apărut primii evidențiați: detașamentul nr. 1 și detașamentul nr. 2. Să vedem cine le va lua locul săptămîna viitoare?

„Ochii ageri" au pornit la acțiune

„Poate-i vreo greșeală, vreo încurcătură"... ziceau neîncrezători cei mici citind afișul care apăruse pe neașteptate în școală. Dar acolo era scris clar: „Pionierii și școlarii din clasele I—IV, care vor să fie de folos în acțiunea de strîngere a fierului vechi, sînt invitați în ziua de..., la ora... la camera pionierilor". Colectivul de conducere al unității. Atît. De-ajuns însă să iște discuții peste discuții, presupuneri. Parcă numai o dată cei mici se luaseră pe urmele pionierilor mai mari, cînd aceștia porniseră să strîngă fier vechi? Li se spusese însă mereu: „Aveți răbdare, să mai... creșteți un pic, acum v-ar fi greu...".

Dar ziua anunțată a sosit și camera pionierilor este neîncăpătoare. Cu toții sînt nerăbdători să audă despre ce este vorba. Curiozitatea a crescut și mai mult cînd un pionier dintr-a VII-a a început printr-o întrebare:

— Vreți să fiți... „ochii ageri" ai unității?

De îndată veniră și explicațiile. Pionierilor și școlarilor din clasele mai mici li se propunea să fie aceia care să descopere și să semnalizeze locurile de unde pionierii puteau colecta fier vechi.

Începînd chiar cu a doua zi după această discuție, pe unde nici nu te gîndeai întîlneai grupuri, grupuri de copii din clasele mici de la Școala de 8 ani nr. 3 din Alexandria. Frăsineanu Eugenia și Gligore Gheorghe dintr-a III-a dispăreau cînd în spatele unui bloc, cînd într-o curte. Dumitru Ion și Tolpan Dumitru băteau la poarta unor vecini. Un alt grup de trei copii se grăbeau spre un teren știut numai de ei. Și uite așa, filele jurnalului „ochilor ageri" de la camera pionierilor începu să se acopere zilnic cu alte însemnări, cu alte adrese notate de cei mici. Și nici nu pot să vă spun cît sînt ei de mîndri că pionierii pornind pe urmele lor au reușit să strîngă numai pînă acum 1 700 kg de fier vechi. Și acțiunea continuă!

ELENA MĂNESCU

MAGAZIN

Povestea calului putere

Povestea aceasta e destul de veche; ea a fost făurită pe la sfîrșitul secolului al 18-lea. Ca în toate poveștile, sîmburele ei de adevăr cuprinde întrecerea dintre mașina cu aburi a mecanicului inventator **James Watt** (1736 — 1819) și un negustor din Londra.

Pentru ca mașina cu aburi a scoțianului să fie cumpărată, ea trebuia să pompeze într-o oră mai mult decît calul puternic al negustorului londonez.

Watt a acceptat prinsoarea și a luat ca unitate de măsură puterea calului propus. Comparînd, după 8 ore de lucru, s-a văzut că mașina termică este mai puternică și deci mai rentabilă decît mașina vie.

Mașina termică a învins și, o dată cu ea, și **calul-putere**, deși acest termen este astăzi complet depășit și chiar înlocuit.

Ce reprezenta el atunci?

CALUL-PUTERE a fost utilizat ca unitate de măsură pentru lucrul mecanic necesar ridicării unei greutăți de 75 de kg la înălțimea de 1 metru, pe timp de o secundă, unitate care de fapt depășește puterea unui cal obișnuit.

De atunci această unitate de putere se numește calputere și se notează prescurtat **C.P.** sau **H.P.**

Astăzi ca unitate de putere se utilizează **JULUL PE SECUNDĂ** sau **WATT-ul**. Între ele există raportul următor: **1 C.P. = 736** wați sau **0,736 KW; 1 KW. = 1.35 C.P.**

Desigur că vreți să cunoașteți și puterea omului? Puterea medie a omului după 7—8 ore de muncă este de 0,10—0,12 C.P.; această putere poate fi depășită și ajunge la 0,5 C.P. în decurs de cîteva minute la unele probe sportive.

Aceasta este, pe scurt, povestea calului-putere, cunoscută în Anglia și răspîndită în lumea întreagă.

Prof. Em. MUNȚIAN

Știați că

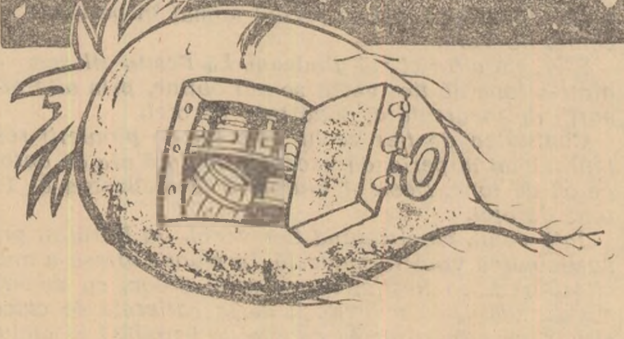
— Știați că în timpul iernilor friguroase distanța dintre Moscova și Leningrad se micșorează cu 300 de metri față de timpul verilor obișnuite? De ce?

— Luați două bare din metale diferite: prima de cositor (staniu), a doua — de zinc; fiecare să aibă 400 cm^3. Care bară va fi mai grea?

— Pe un drum de pămînt udat de ploaie trec două autovehicule. Care dintre ele va lăsa urme mai adînci: automobilul sau tractorul? De ce?

Experiențe interesante

Ce-ați spune dacă am încerca să creștem cartofi... pe tufe?

Hai să facem această experiență la colțul naturii vii din școală!

Într-un ghiveci plantați un tubercul de cartof. Cînd tulpina care se formează va fi de 15-20 cm înălțime, acoperiți cu o pînză de culoare închisă partea de jos a acesteia, în așa fel ca pe măsură ce crește, partea de jos a pînzei să atingă masa pe care țineți ghiveciul. De asemenea, se poate confecționa o cutie de carton gros pe care se fixează pe un suport în dreptul părții de sus a tulpinii, îmbrăcînd-o. După cîteva luni, dacă veți îngriji bine planta, pe porțiunea de tulpină ținută la întuneric se vor forma tuberculi.

Această experiență demonstrează faptul că tuberculii nu aparțin rădăcinii, ci sînt PORȚIUNI DE TULPINĂ. *Totodată explică și rolul mușuroiului la cartofi.*

★

Rădăcina de sfeclă este un adevărat depozit de hrană pentru planta cultivată în al doilea an. Pentru a vă convinge, faceți următoarea experiență.

Alegeți o rădăcină de sfeclă de mărime mijlocie, sănătoasă, fără urme de răni. După ce o cîntăriți, notîndu-vă în caiet cîte grame are, plantați-o într-o lădiță cu un amestec de 2/3 pămînt și 1/3 nisip.

Urmăriți apariția mugurilor, a frunzelor, a tulpinei și a florilor. După ce planta a format fructe, scoateți-o din ghiveci și după ce o curățați bine de pămînt, cîntăriți-o din nou. Veți observa că ea este cu mult mai ușoară decît atunci cînd a fost plantată. Și aspectul ei exterior este altul. Rădăcina este moale și zbîrcită, ca un săculeț stors de conținut.

Vom trage concluzia că la creșterea și dezvoltarea organelor vegetative și de reproducere ale sfeclei un rol deosebit îl au substanțele de rezervă, acumulate în rădăcină în primul an de vegetație.

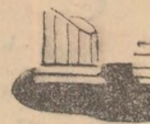
Prof. VIORICA DUMITRU
Palatul pionierilor, București

Noutăți filatelice

În ultima vreme, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor a pus în circulație mai multe emisiuni de mărci poștale romînești printre care și emisiunea „MIJLOACE DE TRANSPORT" formată din 5 valori. Valoarea de 40 de bani reprezintă o locomotivă acționată de aburi, valoarea de 55 de bani — o locomotivă „Diesel-electrică", valoarea de 75 de bani, reprezintă un troleibuz, cea de 1,35 de lei reprezintă un vas de pasageri, iar valoarea de 1,75 lei un avion.

Cele mai vechi urme pe teritoriul patriei noastre

● **Cele mai vechi dovezi de viață omenească pe teritoriul țării: unelte de cultură de prund găsite în Valea Dîrjovului, regiunea Argeș.**

● **Cea mai veche localitate descoperită pe teritoriul țării: Histria (așezare din secolul al VII-lea î.e.n.).**

● **Cele mai vechi sate din cuprinsul țării: Govodarva (raionul Turnu Severin), Isverna (raionul Baia de Aramă), Berzovia și Ezeriș (raionul Reșița), Arginești (raionul Filiași), cu denumiri dacice sau derivate din limba dacă.**

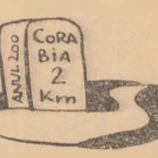

● Cele mai vechi orașe: CONSTANȚA **(Tomis)** și MANGALIA **(Calatis), colonii grecești din secolul al VII-lea î.e.n.;** DEVA **(Singidava)** și ABRUD **(Abruttus) din vremea dacilor;** CLUJ **(Napoca)** și TURDA **(Potaisa) din timpul romanilor.**

● Cele mai vechi cetăți existente: **Cetatea Neamțului (regiunea Suceava), Poenari (regiunea Argeș), Rîșnov, (regiunea Brașov), toate din secolul al XIII-lea.**

Cel mai vechi castel: **Bran (anul 1212).**

● **Cel mai vechi amfiteatru antic: amfiteatrul roman de la Sarmisegetuza (Ulpia Traiană) din secolul al II-lea.**

Pelicanul

Am pornit de data aceasta spre locurile unde imaginația ne-a condus adesea, spre acele locuri despre care am citit și am aflat o mulțime de lucruri. Am pătruns în țara păsărilor, în Delta Dunării, acest colț minunat de țară unde viețuitoarele aripate găsesc loc de trai neaflat în altă parte, pentru păsări fiind un adevărat paradis.

Bătrînul pescar ne conduce cu luntrea pe canalele străjuite de stuf și liniște. Doar zgomotul lopeților și glasul păsărilor ne sînt tovarăși. Încet-încet ne apropiem de locurile unde se găsesc pelicanii, aceste păsări mărețe cu penaj alb și gușă sub cioc, greoaie la zbor și care în perioada de toamnă ne părăsesc ajungînd tocmai în călduroasa, dar tare îndepărtata Africă, unde rămîn pînă primăvara cînd se întorc din nou în țara noastră.

Pentru pelican, Delta Dunării reprezintă singurul loc în Europa unde cuibărește. Colonia și-o face în locuri greu de pătruns pentru om. Pe un cuib depun de regulă 2 ouă din care vor ieși pui golași și caraghioși, cu ciocul veșnic deschis în așteptarea hranei.

Pelicanul are o sumedenie de saci de aer sub piele, saci care-i ușurează zborul, dar nu-i permit scufundarea sub apă pentru prinderea peștilor, hrana sa de bază. De aceea, uneori, pelicanul se asociază cu cormoranul — o altă pasăre a Deltei și bălților Dunării, și ea consumatoare de pește. Este un spectacol impresionant ieșirea în comun la pescuit a pelicanului și cormoranului. Excelenți scufundători, cormoranii se avîntă sub apa în căutarea hranei, iar peștii ce scapă speriați gonesc spre apele mici unde cad pradă pelicanului. Faptul că consumă pește a făcut ca această pasăre să nu fie privită cu ochi buni de către pescari. Totuși, pelicanul are rolul său, consumînd și peștii bolnavi care reprezintă un pericol pentru cei sănătoși.

Fiind o pasăre mai rară, cu o importanță științifică mare, **PELICANUL a fost declarat monument al naturii, vînarea lui nefiind permisă de către lege.**

LUCIAN MANOLACHE
cercetător

LA ZIUA CITITORILOR „Scînteii pionierului"

Intr-una din zilele trecute peste 200 de pionieri din orașul Bacău și din comunele apropiate s-au adunat la Teatrul de păpuși Licurici — unde a avut loc **ziua cititorilor „Scînteii pionierului"**. Pionierii sînt veseli și schimbă păreri pînă la începerea discuțiilor. Dar iată că ele au și început. La cuvînt s-au înscris mulți copii.

— Am admirat curajul de care a dat dovadă Niculaița din povestirea „Prislea cel viteaz" — spune pionierul Pîrjan Marian. El și-a pus chiar viața în pericol pentru a da de știre muncitorilor că hitleriștii vor să incendieze sondele...

— Noi am urmărit cu mult interes discuția „Despre comportare", care a fost dezbătută în gazeta noastră — arată Moise Ștefania. Am aflat multe lucruri despre comportarea frumoasă a unor copii care au dat dovadă că sînt adevărați pionieri ajutîndu-și cu mult drag colegii bolnavi sau rămași în urmă la învățătură, au înapoiat de urgență unele obiecte pe care le-au găsit. De la ei am învățat și noi...

Pionierii au discutat apoi despre articolele din care au aflat cum învață alți colegi de-ai lor din diferite colțuri ale țării, despre strădania lor de a obține numai rezultate bune la învățătură.

Cînd pionierul Orenștein Lică a vorbit despre poeziile „Pe lespedea eroilor" de Eugen Jebeleanu, „Cîntul Griviței" de Mihu Dragomir, „Partidului" — de Victor Tulbure și altele pe care le-au învățat din paginile gazetei în detașament, s-au înscris la cuvînt și alți pionieri. Ei au arătat că multe din poeziile, cîntecele și scenetele care au apărut în cursul acestui an în „Scînteia pionierului" au fost folosite de ei pentru diferite serbări pe care le-au dat.

După o scurtă pauză în sală se face întuneric. Pionierii urmăresc cu atenție peripețiile lui Pepelea din spectacolul prezentat pentru ei — „Sînziana și Pepelea".

*

Intîlniri cu cititorii au mai avut loc în comuna Traian și la Casa pionierilor din Tg. Ocna, regiunea Bacău, în satul Vînjuleț și comunele Vînju Mare, regiunea Oltenia.

La Vînju Mare, rînd pe rînd au luat cuvîntul pionieri de-o șchioapă sau alții ceva mai răsăriți cu cîteva primăveri.

— Mi-a plăcut îndeosebi articolul „Modestie" scris de Eugen Frunză, ne spune pioniera Carapancea Alexandra din clasa a V-a A. Citirea lui a determinat pe unii lăudăroși din școala noastră să-și mai schimbe năravul...

— Noi am citit cu multă atenție articolele care vor besc despre activitatea micilor naturaliști. În urma citirii lor, clasa a IV-a B a amenajat un colț viu, unde am adus și eu un iepuraș...

Murgu Constantin, din clasa a VII-a B, a apreciat reportajul „Reșița — cetatea de foc". Capacitatea furnalelor reșițene e impresionantă, ne-a declarat el, rugînd redacția să continuie publicarea unor noi reportaje despre marile obiective industriale.

Desigur că nu va trece mult și propuneri ca acestea vor prinde viață în paginile gazetei.

SPORT

Incep „Europenele"

Cea de-a VI-a ediție a campionatelor europene de volei începe la 22 octombrie în șase orașe din țara noastră.

17 echipe masculine și 13 echipe feminine vor participa la întrecerea pentru titlul de campioană europeană.

La București, Cluj, Brașov, Constanța, Craiova, Tg. Mureș, numeroși spectatori, veniți să admire reprezentativele de volei de pe întreg continentul vor asista, desigur, chiar din prima zi, la întîlniri echilibrate și spectaculoase.

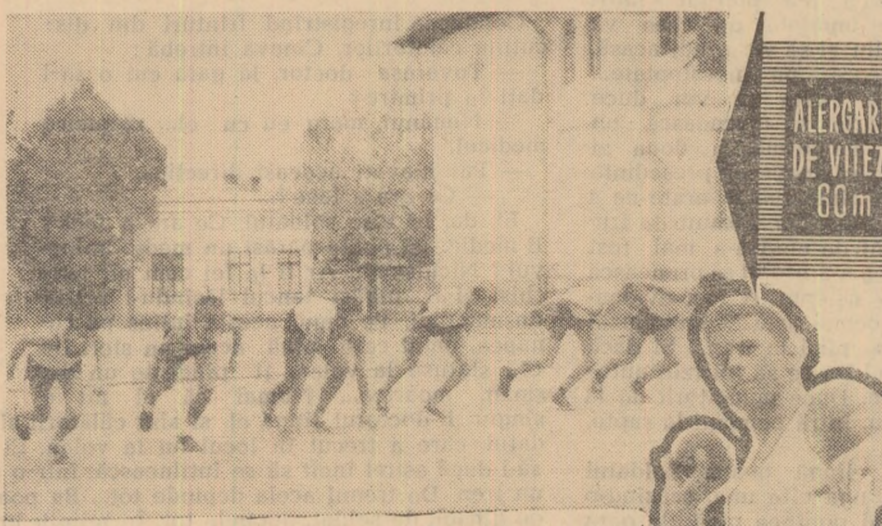
Mai mult ca oricînd, în actuala ediție, lupta pentru primul loc va fi foarte disputată. Atît în întrecerea masculină cît și în cea feminină echipele sînt de valori apropiate, balanța victoriei finale putîndu-se înclina în favoarea mai multor echipe.

Ca-n orice mare întrecere există însă și favoriți. Echipele R. S. Cehoslovace, U.R.S.S. și R.P. Romîne sînt apreciate ca posibile învingătoare în concursul masculin, în vreme ce formațiile U.R.S.S., R. S. Cehoslovace și R. P. Polone sînt date ca favorite în întrecerea feminină.

Cine va cîștiga ? La o asemenea întrebare puțini sînt cei care s-ar încumeta să dea un răspuns sau dacă ar face-o totuși ar răspunde în felul acesta : „vor cîștiga cei mai buni". Răspuns la care subscriem fără nici o rezervă.

M. POP

CONCURSUL PENTRU „INSIGNA DE POLISPORTIV"

Iată-l pe elevul Dragnea Cristinel pregătindu-se pentru aruncare. Greutatea aruncată de el s-a oprit dincolo de 9 m, ceea ce i-a adus clasificarea pe primul loc la această probă atletică.

Foarte mulți dintre sprintorii Școlii de 8 ani nr. 165 din Capitală au reușit să acopere distanța de 60 m plat sub norma cerută de concurs.

Rezultate foarte frumoase au fost înregistrate și la groapa de sărituri.

PASIUNE, DÎRZENIE...

La Școala de 8 ani nr. 6 din Cîmpulung Muscel s-au desfășurat zilele trecute întrecerile atletice din cadrul concursului pentru „Insigna de polisportiv".

Toți pionierii și școlarii au luptat cu pasiune și multă dîrzenie reușind să treacă toate normele cerute de concurs.

În mod deosebit s-au evidențiat la săritura în lungime Simăn Marian (3,98 m), Neagu Ion (3,91 m) și Tuluca Peleș (3,84 m). Dintre fete s-au remarcat Boieru Georgeta (3,69 m), Măgureanu Elena (3,42 m) și Grecu Doina (3,10 m).

La 60 m plat pe locul întîi a sosit Negru Ion (9,2 sec), iar pe locul doi și trei s-au clasat Ciobanu Ion (9,3 sec) și Mincă Victor (9,4 sec). Locul întîi la fete a fost ocupat de trei concurente : Marațineanu Valentina (10,3 sec), Nistoroiu Paula (10,3 sec) și Grecu Doina (10,3 sec).

La aruncarea greutății s-au evidențiat în mod deosebit Negru Ion (6,54 m), Drăgulinescu Mircea (6,05 m), iar la fete Boieru Georgeta (5,40 m) și Nistoroiu Paraschiva (4,58 m).

A apărut nr. 11 al revistei

„LUMINIȚA"

În acest număr veți întîlni semnăturile lui Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Ion Marin Sadoveanu, Victor Tulbure, Octav Pancu-Iași, Mioara Cremene, Emilia Căldăraru, Mihai Stoian, Rusalin Mureșanu.

Rubrici noi

Tradiții romînești.

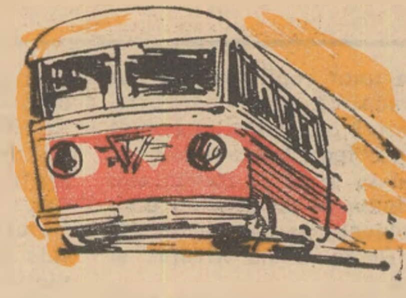
Frumoasă-i viața de pionier ;

Pe aripile poeziei ;

Profesorul CE-ȘI-CUM ;

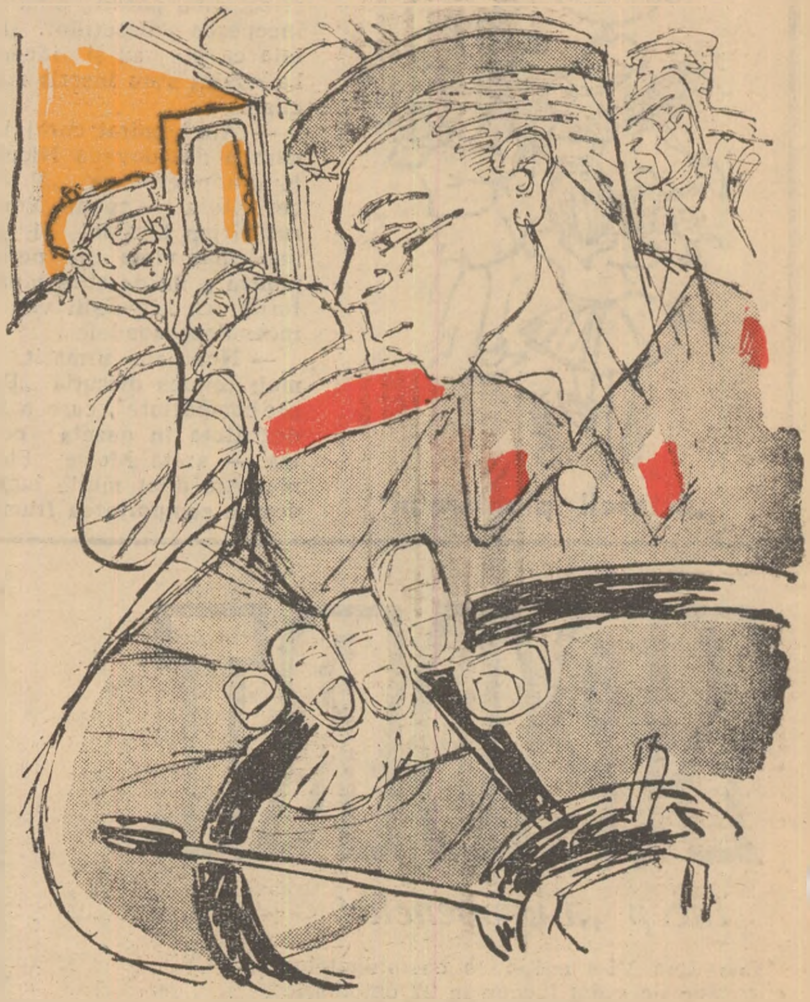
Pățaniile lui Singur-Eu.

La 25 octombrie, poporul nostru sărbătorește Ziua Forțelor Armate ale R. P. Romîne. Această sărbătoare evocă ziua de 25 octombrie 1944 cînd, prin lupta eroică a ostașilor romîni și sovietici, prin lupta maselor populare conduse de Partidul Comunist din Romînia, întregul teritoriu al țării a fost eliberat de sub ocupația fascistă.

PERMISIA...

Povestire de **Dragoș Vicol**

Ajuns în culmea dealului, soldatul văzu autobuzul lunecînd pe șoseaua albă din vale. Își scoase boneta și o flutură vesel spre el. Apoi și-o petrecu pe sub centură și începu a coborî fluierînd. Era dis-de-dimineață, din văi adia o boare lină, răcoroasă și lui îi plăcea s-o simtă tremurîndu-i pe obraji, pe tîmple, prin păr. Pînă să ajungă în culmea dealului îi fusese teamă să nu scape autobuzul. Acum se liniștise. Autobuzul abia trecea spre Grind. Avea să se întoarcă peste jumătate de ceas. Și într-o jumătate de ceas avea timp să ajungă în șosea.

Soldatul pleca în permisie. De asta îi fusese teamă să nu piardă autobuzul. Dacă l-ar fi pierdut, ar fi trebuit să se întoarcă la unitate. Avea doar trei zile permisie. Și dacă nu prindea autobuzul acela care trebuia să se întoarcă de la Grind, pierdea două zile și o noapte din permisie. N-avea alt tren potrivit decît a doua zi dimineață. Satul lui era departe, pierdut în cîmpie. Nu putea ajunge decît seara. Îi mai trebuia o zi să se întoarcă... Și-i mai rămînea doar o noapte. Atît, o noapte. Ei, dar bine că n-a pierdut autobuzul. Peste mai puțin de jumătate de ceas va urca și se va instala în fotoliu și se va gîndi acasă. Va ajunge o dată cu seara, pe neașteptate... Cînd îl vor vedea ai săi!... Poate se vor duce cu toții la cramă, la gospodărie să ciocnească un păhărel de must proaspăt. Pe urmă, a doua zi o să iasă și el în cîmp. O să-l roage pe președinte să-l lase să conducă „Moskviciul", să-i arate ce a învățat în armată. O să fie frumos, neasemuit de frumos!... Au trecut atîtea luni de cînd n-a mai fost pe-acasă... îi era dor. Și uite că s-a brodit să primească o permisie tocmai cînd nu se aștepta. A fost evidențiat și... Dar dacă astăzi, tocmai astăzi, autobuzul întîrzie? Mai este un ceas pînă la tren... Și dacă scapă trenul?... Ei, asta-i acu! De ce să întîrzie autobuzul? N-are voie să întîrzie. Duce muncitorii de la Grind, la fabrica din Potcoava. Intră oamenii la șapte, așa că...

Instalat comod în fotoliu, lîngă geam, soldatul număra pietrele kilometrice, una cîte una, scăzînd-o pe fiecare din distanța ce mai rămînea pînă la gara H. Acolo trebuia să aștepte trenul care avea să-l ducă la Cîmpia. Acum îi era teamă să nu scape trenul. Neliniștea îl cuprinsese din nou. O neliniște ciudată, amestecată cu nerăbdare și emoție... îi era dor de-acasă... Și voia să ajungă repede, cît mai repede. Și-i bătea inima de emoție.

În jurul lui, ceilalți călători vorbeau, glumeau.

Soldatul reîncepea să numere pietrele kilometrice sau încerca să surprindă în oglinjoara de deasupra parbrizului privirile șoferului și să-i zîmbească, drept îndemn: „Dă-i bătaie, frate! Dă-i bătaie!" Șoferul, un bărbat între două vîrste surîdea clipind din ochi: „N-ai nici o grijă, ajungem la timp"! Soldatul se uita la ceas și încuviința, de voie, de nevoie.

Tocmai ieșiseră dintr-o sugrumătură a văii și coborau cu viteză la vale cînd autobuzul începu să se bălăbănească pe șosea, dintr-o margine în alta, ca beat. O frînă scrîșnită și destul de nesigură îi încetini mersul, apoi îl opri în mijlocul șoselei, în vreme ce călătorii, alarmați se întrebau:

— Ce s-a întîmplat?

— Accident?

— Nu, nu e nici un accident — răspunse un glas răgușit — al șoferului, care căzuse cu pieptul pe volan. Mi-e rău mie... Mi-e strașnic de rău. Cîțiva călători se ridicară și-și făcură loc să ajungă la el.

— E vreun medic în mașină?

— Desigur... Sînt aici!

Cîteva zeci de secunde călătorii se agitară, fiecare voind să vadă ce se întîmplă acolo lîngă volan ca să-și poată oferi serviciile sau să dea vreun sfat. Cîțiva mai calmi coborîseră și fumau pe lîngă autobuz. Soldatul încremenise în fotoliul său cu mîna stîngă suspendată, în timp ce degetele dreptei dăduseră la o parte mîneca de pe ceasul-brățară.

— Criză de apendicită acută! Nu mai poate conduce! — rosti un glas profund, de bas.

— Și atunci ce facem?

— Trebuie internat cît se poate de urgent. E nevoie de operație! Măcar de-am ajunge pînă la gară!...

Soldatul se auzi spunînd:

— Pînă la gară conduc eu!

Toate capetele se întoarseră spre el curioase. Tresăriră cîteva suspine de ușurare. Soldatului i se păru că și din pieptul lui a izvorît unul. Trecu spre scaunul șoferului. Îl văzu pe acesta întins pe o canapea, cu picioarele sprijinite de niște bagaje. Călătorul-medic îi ștergea broboanele de sudoare de pe frunte cu o batistă albă ca zăpada.

— Grăbește-te, să prindem trenul! Trebuie să-l ducem la cel mai apropiat spital, îi spuse medicul.

Soldatul clătină din cap.

— N-aveți nici o grijă! Și eu trebuie să prind trenul. Neapărat trebuie să-l prind!

Și dădu drumul la motor:

★

Conducea înregistrînd frînturi din discuțiile călătorilor. Cineva întrebă:

— Tovarășe doctor, la gară cui o să-l dați în primire?

— Nimănui, merg eu cu el... răspunse medicul.

— Păi n-aveți aceeași direcție...

— Ce are a face?...

Ei, da, își zise soldatul. Ce are a face? E medic. Își poate părăsi un medic bolnavul? Nicidecum. Ar fi la fel cum un tanchist și-ar părăsi tancul lăsîndu-l pradă dușmanului. Pe omul acesta întins pe canapea, omul care pînă acum un sfert de oră stătuse la volan, îl pîndește un dușman, moartea... Numai că el nu e singur. E doctorul lîngă el, și sînt călătorii și el, soldatul, care a trecut în locul lui la volan. El trebuie să-i ducă astfel încît să se întîlnească, într-o gară, cu un tren. De trenul acela depinde tot... Ba poate că și de dînsul, de soldat, depinde tot. În mîinile lui se află acuma soarta bolnavului, și soarta celorlalți. Nu a tuturor, ci numai a cîtorva. A celor ce se grăbesc la tren...

Se uită la ceas. Mai erau 20 de minute pînă la tren. Își aruncă privirile spre marginea șoselei să citească cea dintîi piatră kilometrică ce se va ivi. Piatra trecu fulgerător. O așteptă pe a doua. Anunță cu glas tare:

— Mai avem 8 kilometri pînă la gară! Pregătiți-vă!

— Bravo, tovarășe soldat! îl felicită medicul.

Soldatul surîse măgulit. Vru să-i răspundă ceva medicului, dar o altă discuție a călătorilor îi atrase atenția:

— Dar de la gară la Potcoava cîți or fi fiind?

— Vreo 12-15...

— 3-4 ore de drum pe jos...

— Ce-ți veni să faci calculul ăsta?

— Va trebui să mergem mai departe pe jos...

— Așa e... exact jumătate din schimb...

Soldatul dădu din cap cu părere de rău: într-adevăr, au să piardă o jumătate de schimb umblînd pe jos... Ce să faci, se mai întîmplă... Dacă ar avea timp — i-ar duce el pînă la Potcoava... Dar uite că pînă la tren mai sînt doar 15 minute. N-are timp să se repeadă pînă la Potcoava și să se întoarcă. Ar însemna să renunțe la permisie așa, netam-nesam?

— Dumneata pleci cu primul tren, tovarășe soldat?

— Da, cu primul, desigur...

Dădu răspunsul cu sufletul la gură. Întrebarea îl alarmase. Căzuse ca și cînd omul care i-o pusese i-ar fi citit gîndurile.

— Nu mai e nimeni printre noi care să știe a conduce? Dacă este, să ne dea o mînă de ajutor!

— Se pare că afară de tovarășul soldat nu e nimeni.

— Bine, dar el pleacă în vreo delegație pesemne... Nu-l putem întîrzia... Tiii, ce ghinion! Să meargă patru ore mașinile în gol!...

Soldatul căzu pe gînduri: ... Patru ore?... Într-adevăr, e mult patru ore... Oare ce fel de fabrică o fi? Dar ce importanță are asta? Important este faptul că fabrica va merge astăzi patru ore în gol. Toată fabrica oare? Dar ce importanță are faptul că va merge toată în gol sau numai o secție? Au dreptate oamenii să fie îngrijorați. Totuși se întîmplă... Ghinion, desigur. Dacă ar avea timp, i-ar duce el pînă la Potcoava, dar dacă n-are timp... „El pleacă într-o delegație pe semne" — a zis omul care se agita cel mai mult dintre toți. L-a văzut: un bărbat solid, cu o mustață subțire, semeață.

Dar iată că se zărește gara. În sfîrșit...

Își trase cu o mînă boneta ușor pe-o sprînceană. Încă un moment și gata. Se întoarse spre medic și zise:

— Am să vă ajut la coborîre.

— Și eu am să vă ajut... Să vă iau bilete, zise bărbatul cel solid, cu mustață subțire. Noi și-așa rămînem aici. Cîteva minute nu mai contează...

— Într-adevăr, nu mai contează, încuviință altul...

Ajunseră. Soldatul opri chiar în fața „intrării" să poată fi coborît șoferul, să-i fie mai aproape de peron. El însă nu se grăbi. Rămase la volan. I se părea că vede mașinile unei fabrici necunoscute învîrtindu-se amețitor, fără rost, în zadar. Și mașinile rotindu-se, parcă rosteau un nume. Numele lui: „Soldat Radu Crișu, soldat Radu Crișu"... Se uită la ceas. Încă cinci minute și trenul va fluiera pornind din gară. Deci cîteva minute... Cîteva minute nu mai contează — Ba totuși contează...

— Nu cobori? îl întrebă medicul din ușă.

— Nu... Plec mai departe.

— Știam asta... mai zise medicul și-i zîmbi făcîndu-i semn de rămas bun.

★

Autobuzul lunecă pe șoseaua albă spre Potcoava. Soldatul se întoarse spre bărbatul solid, cu mustață subțire, care ședea în dreapta lui.

— Am să vă aștept pînă ieșiți din schimb. Să vă duc înapoi.

Bărbatul ridică mirat din sprîncene:

— Păi ai timp de-așa ceva?

— Desigur... Sînt în permisie...

LILIACUL

Liliacul meu din grădină
Îmi bate la geam și se-nclină.
L-a prins toamna din nou înflorit
Friguroasa cum e l-a pălit
De ce-o fi-nflorit el acuma,
Să-i scuture florile bruma?
— Am înflorit, șoptește la vînt,
De dragul acestui pămînt.

N. BULGARU

Încă o casă nouă

— Ioana, mai adă o cană cu must.
Și vezi și cuptorul.
Că parcă îmbie
Pe-aici prin odaie, cu gust
Și — așaa... cu miros de lipie.
Și vezi de se poate s-aduci
O mînă sau două de nuci...

...Să fii bine venit în casă la noi!
Prin sat ai mai fost?
Să-i vezi cum arată.
Nu-i cel ce era cu ani înapoi...
— Ioană, dar parcă ziceai că faci rost
De jar, să ne pui
Puțină pastramă sau poate vre-un pui?

...La casă-i pusei temelia prin mai.
De-abia-i tencuită.
Și-aș vrea să-i mai pun
Geamlîcul și dacă se-ntîmplă să ai
Vre-un meșter mai bun,
Trimite-l să vină.
Îi pun teracotă și-i trag și lumină.

E drept c-așa case sînt multe în sat
Dar casă ca asta, eu nu mi-am visat...
. . . .
Ehei, de-ai ști cînd casa ți-o privesc
De cîte și de cîte- mi amintesc!

Prietene cu tîmpla argintie,
Un glas firav se tînguie și strigă
În depărtata mea copilărie.
Un jind rămas pe-un boț de mămăligă...
Ciulini și rugi pe lunca-ngălbenită
Sau cum mergeai pe ger cu talpa goală,

Cînd slugăreai în anii tăi de școală...
Dar azi mă-mbii în casă tăbluită:
„Mai ia lipie caldă și-un pahar"...
Azi ești colectivist, ești gospodar...

M. CĂLIN

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii", telefon 17.60.10, 17.60.20; Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"